

Helsingør Børneasyll

LÆREPLAN 2016 - 17

DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE - MÅLSÆTNING OG BESKRIVELSE

Overordnet målsætning

Ifølge lovgivningen og vejledningen om **pædagogiske lærerplaner**, skal vi beskrive mål, handlinger, dokumentation og evaluering af det pædagogiske arbejde i forhold til følgende områder, hvor børnene skal have mulighed for at udvikle sig:

- Personlige kompetencer
- Sociale kompetencer
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Natur og naturfænomener
- kulturelle udtryksformer og værdier

Som det fremgår af vores værdier, principper og organisering af det pædagogiske arbejde, mener vi, at **tryghed, tillid og anerkendelse** er grundlaget for, at børnene har overskud og ressourcer til at udvikle sig på alle områder, samt drage nytte af de pædagogiske udviklingsmuligheder vi tilbyder dem. Så dette er selvfølgelig vores vigtigste mål.

Herefter er vores mål, at børnene gennem deres liv i børnehaven oplever **glæde ved at indgå i det sociale liv og de forskellige aktiviteter**, da glæde er grundlaget for lysten til at indgå i lærende aktiviteter.

Vores mål med **arbejdsformen og aktiviteterne** er, at børnene gennem deres tid i børnehaven, ud fra egne evner og styrker tilegner sig **færdigheder på alle de nævnte områder, gennem deltagelse og voksenstøtte i de nedenfor beskrevne aktiviteter og livet i børnehaven.**

Vores sidste mål er, at børnene ved overgang til **Sfo og skole** har udviklet **tilstrækkelige færdigheder** i forhold til at klare denne overgang.

BØRNEASYLETS VÆRDIGRUNDLAG OG PRINCIPPER

Omsorg, tryghed og selvværd – det er vigtigt at møde nogle nærværende og interesserede voksne, når man er i børnehave. Dette giver en følelse af tryghed, at man er betydningsfuld, og herved får man styrket sit selvværd. De voksne skal yde både psykisk og fysisk omsorg. For at kunne give tryghed og omsorg er det vigtigt at børn og voksne er synlige for hinanden, og at rammerne er overskuelige for alle. I Asylet har vi gode vilkår i forhold til dette pga. det lille tætte miljø.

Sociale færdigheder og respekt for den enkelte – vi skal løbende bestræbe os på at skabe balance mellem den enkeltes behov og ønsker og gruppens udvikling og samspil. Hverdagen skal tilrettelægges således, at der

er plads til den enkeltes ønsker og behov, og samtidig skal der også være gruppeaktiviteter og lege, som styrker børnenes venskaber og sociale udvikling.

Udvikling af børnenes kompetencer – vores udgangspunkt er det enkelte barns kompetencer. Dette betyder, at de voksne forholder sig positive, lyttende, opmærksomme og anerkendende, og samtidig stiller rimelige krav, i deres samvær med børnene. Børnene skal have støtte og opfordring fra de voksne til at gøre egne erfaringer. Dette er også gældende i forhold til konfliktløsning.

Humor og glæde – det er vigtigt at vise glæde og kunne bruge humor og lave "skøre" ting sammen. Dette udvikler både følelser og intellekt.

Kreativitet – det er vigtigt, at de voksne skaber rum til kreativ leg og mangfoldige aktiviteter, både ude og inde. Der skal være plads til det planlagte, men også til det spontane, og der skal være mulighed for ro og fordybelse.

Respekt for omgivelserne – vi voksne, skal gennem egen adfærd og ved at tale med børnene, lære børnene at passe på vores omgivelser, både ude og inde.

Tolerance og forståelse – personalet skal udvise tolerance og forståelse, også i forhold til anderledes levevis og kultur og herved være gode rollemodeller for børnene.

Viden om omgivelserne – vi skal give børnene mulighed for at få kendskab til den omgivende verden gennem fortælling, bøger og udflugter til bl.a. skov, by, museer og andre institutioner og skoler.

Udvikling af det pædagogiske arbejde – vi skal løbende evaluere og debattere det pædagogiske arbejde i forældregruppen, bestyrelsen og personalegruppen og ved samtaler med den enkelte familie. Personalegruppen skal løbende rådgive hinanden, deltage i relevante kurser og være aktive og interesserede i, at holde vores interne pædagogiske debat og evaluering i gang, i forhold til arbejdet.

Økologi og sundhed – den kost børnehaven indkøber er så vidt muligt økologisk, og øvrige indkøb tilstræber vi at gøre miljørigtige, for at varetage børnenes sundhed. Vi har fokus på krop og bevægelse og bliver DGI-certificeret i 2016

Fysiske rammer – det er vigtigt at skabe hyggelige rum med små afgrænsede legeområder, hvor der kan leges uforstyrret. Det er vigtigt, at der er mulighed for at forandre både ude og inde, for at skabe fantasifulde og udfordrende legemuligheder. Det er vigtigt, at der er plads til musiske og kreative aktiviteter.

Samarbejde – vores samarbejde med forældre og hinanden skal bygge på åbenhed, tillid og loyalitet. Vi inddrager gerne forældre i børnehavens arbejde og aktiviteter, når det er muligt. Vi forventer forældres samarbejde og støtte omkring vores arbejde med deres barn.

Vi samarbejder med de institutioner og skoler, vi modtager og afleverer børn fra/til, for at støtte det enkelte barns udvikling bedst muligt.

Vi vil søge råd og vejledning hos andre faggrupper, i samarbejde med forældrene, hvis vi finder det nødvendigt, for at støtte et barns eller en gruppe børns udvikling.

Social inklusion – når vi har børn og familier med behov for ekstra eller særlig støtte, ser vi det som vores opgave og ansvar, at medvirke til etablering og ydelse af denne støtte, således at barnet og familien og de øvrige børn og familier, i videst muligt omfang, kan profetere af - og have glæde af det pædagogiske og sociale arbejde der foregår i Asylet. Vi vil løbende tilrettelægge og strukturere hverdagen således, at alle børn får mulighed for at føle, at de er en del af et fællesskab og at de rummes i fællesskabet.

HVORDAN LÆRER BØRN OG VOKSNE I ASYLET

Vi lærer hele tiden, i samværet med andre mennesker, når vi bliver præsenteret for spændende ting, oplevelser og udfordringer, når vi stiller spørgsmål og undrer os, når vi er aktive, og når vi sammen forsøger at finde svar og løsninger. Vi bruger alle sanser og bruger sproget bevidst i vores samvær med hinanden

DE LANGSIGTEDE VIRKNINGER AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

Ved at efterleve de beskrevne værdier, principper og den pædagogiske lærerplan, er det vores hensigt, at de børn der forlader Asylet ved fritidshjem/skolestart, har udviklet et øget selvværd, vil være i stand til at indgå positivt i socialt samvær med andre børn og voksne, at de vil være aktive, nysgerrige og modtagelige i forhold til omverdenen, at de vil forvente at blive hørt og taget alvorligt af andre mennesker, og at de vil have opnået en tilstrækkelig grad af selvhjulpethed.

MÅLSÆTNING OG FOKUSOMRÅDER FOR 2016-17

- Vi arbejder med læreplanstemaerne og den pædagogiske praksis vi har beskrevet nedenfor, således at der er sammenhæng mellem dette, den overordnede målsætning og vores værdier.
- Vi arbejder med de 4 læreplanstemaer: krop og bevægelse/sundhed, natur og naturfænomener, sprog/sprogtest, kulturelle udtryksformer og værdier, i nævnte rækkefølge, gennem året og i sammenhæng med Asylts øvrige traditioner og højtider.
- Personlige- og sociale kompetencer udvikler vi og har fokus på hele året, gennem alle aktiviteter, i samværet mellem børn indbyrdes og i samværet mellem børn og voksne.
- Vi vil i efteråret arbejde med sprogtest af 3 årige og førskolebørn
- Pædagogerne udfylder trivselspapir/handleplan på alle børn i løbet af efterårs- og vinter månederne 2016/17. Disse danner baggrund for aktivitetsvalg i de kommende temaperioder, sammen med den øvrige evaluering, vi arbejder med på pædagogisk dag, personalemøder og gruppemøder.
- Forår 2016 har vi særligt fokus på bevægelse og skal opnå DGI-certificering.

LÆRING I DET DAGLIGE PÆDAGOGISKE ARBEJDE

Børnegrupperne

Fra august til juni er børn og voksne delt i 2 grupper. De yngste børn er i **Søløvegruppen**, som er tilknyttet leder og pædagog. De ældste børn er i **Delfingruppen**, som er tilknyttet souschef og medhjælper.

Vi er primært i grupperne i forbindelse med frokost, turdage og andre aktiviteter, hvor vi finder det fordelagtigt, at være i mindre alderssvarende grupper. Pædagogerne i hver gruppe er ansvarlige for forældrekontakten og planlægning af det pædagogiske arbejde omkring de enkelte børn og gruppen. Gruppepædagogen er også ansvarlig for, at udarbejde de enkelte børns trivsels/handleplaner i samarbejde/dialog med det øvrige personale. Med udgangspunkt i disse og gruppepersonalets øvrige kendskab til børnene, planlægges gruppens læreplansaktiviteter løbende.

Forberedelsesaktiviteter til skole foregår i 2016 i en mindre skolegruppe på 4 børn 1-2 dage ugentligt fra februar til maj. I 2017 vil hele Delfingruppen være førskolebørn.

I Søløvegruppen fokuseres der primært på:

Tryghed og overskuelighed for den enkelte og langsom tilegnelse af børnehavelivets rytmer, normer og traditioner. Nærvær og opmærksomhed fra de voksne.

Give tid og støtte til at klare tingene selv f.eks. tage tøj af og på, toiletbesøg, finde de ting man skal bruge, håndtere sin madpakke og oprydning, komme ind i en leg på en hensigtsmæssig måde eller invitere andre med i leg.

Sproglig opmærksomhed, sprogteste, sætte ord på handlinger og følelser, samtaler, fortællinger, historielæsning, dialogisk læsning og rim og remser. Være nysgerrige og undersøgende, tilegne sig grundlæggende viden og begreber.

Bruge sin krop, bevæge sig på mange måder ude og inde, se sig selv i det store spejl, danse til musik, lave fagter, fælleslege, sanglege og synge. Få øje på hinanden, lege og danne venskaber. Have det sjovt, grine og lave skøre ting.

Tegne, klippe, klistre og male.

Tage på ture, lære at gå på række og holde hinanden i hånden, køre med bus og tog og få gode oplevelser sammen.

I Delfingruppen fokuseres der primært på:

At børnene er **selvhjulpne**.

Sociale relationer, lege, dannelse og overholdelse af fælles regler, hjælp til børnenes egen løsning af konflikter.

Tale og lytte til hinanden, give plads til hinanden og turde udtrykke sig i gruppen. Grine og have det sjovt sammen.

Formidling af **sprog og viden** gennem spændende udflugter, fordybelse i hverdagens mysterier, samtaler, billedbøger, fagbøger, længere historier og fortællinger.

Kendskab til **skriftsproget, symboler og tal**. Kunne skrive sit eget navn, kende efternavn, alder og adresse, kende dage, måneder og årstider osv.

Forskellige **kreative aktiviteter**, værkstedsaktiviteter, sang, musik, dans og bevægelse.

Efter vinterferien deles gruppen i **Delfiner** og **skolebørn**. Skolebørnene vil herefter fokusere mere på førskoleaktiviteter og følge den plan og procedure der er gældende for hele kommunen vedrørende overgang til SFO/skole.

Delfinerne vil fortsat arbejde med årets temaer.

Børn med behov for særlig støtte

Vi har løbende børn med behov for ekstra eller særlig støtte. Det kan være børn med kroniske sygdomme, for tidligt fødte, tosprogede børn, børn med adfærds- og følelsesmæssige udfordringer. Disse børn har vi et tættere samarbejde om, med forældre, talepædagog, to-sprogkonsulenter, støttepædagog, psykolog, sundhedsplejerske mm. Denne gruppe af børn holdes der oftere møder om, hvor pædagogikken/støtten vurderes og evalueres, med henblik på at tilgodese deres trivsel bedst muligt.

I Asylet har vi god erfaring med at støtte disse børn og familier bl.a. på grund af det overskuelige fysiske miljø og et godt, empatisk og fleksibelt pædagogisk arbejde, og samarbejde, omkring børnene og deres familier. I det daglige arbejdes der med disse børn på samme måde, som der arbejdes med de øvrige børn, vi tager dog særligt hensyn, når vi arbejder i - og danner grupper, og disse børn får også særlig støtte og stimulering efter behov, også fra andre fagpersoner.

I 2016 fra januar til maj vil vi arbejde med en mindre sproggruppe, omkring et barn med særligt behov for sprogstøtte, 2 dage ugentligt og når det ellers kan lade sig gøre at have særligt fokus på dette.

Børnenes billeder og tegninger

Alle børn har billeder med hjemmefra ved start i Asylet, som vi laver en A3 dækserviet af, som hvert barn har på bordet til frokosten. Denne hjælper børnene med at finde og huske deres plads ved frokostbordet, og vi kan i starten bruge den til at tale om og herved skabe sammenhæng og tryghed for barnet.

Vi tager løbende billeder af børnene og deres aktiviteter i børnehaven, som vi udstiller på opslagstavlerne, så børn og forældre kan se og tale sammen om livet i børnehaven og vi samler børnenes tegninger i en mappe. Billeder og tegninger får barnet med hjem, når det forlader børnehaven.

Når barnet skal i Sfo/skole laver vi en lamineret A3 side med billeder og fortællinger om barnets liv i børnehaven, som barnet skal have med videre i SFO og skole.

Dette styrker børnenes **identitet, personlige- og sproglige udvikling og skaber sammenhæng.**

Morgenstunden

Vi lægger vægt på en god kontakt til børn og forældre om morgenen, ved at en voksen tager imod i garderoben frem til kl. 9.00. Dette har stor betydning for både forældre og børn, som herved føler sig **velkomne og trygge ved at komme i børnehaven.** Det er samtidig vores erfaring, at de ting, som har betydning for barnets dag bliver fortalt her. Vi får mulighed for at snakke med barnet og forældrene og bliver **opmærksomme på særlige behov.** Små problemer for voksne, kan være store for børn.

Vi opfordrer børn og forældre til at blive i garderoben, til de har fået alt barnets overtøj af, hjemmesko på og madkassen i køleskab. Herefter kan barnet komme roligt ind på stuen. Dette er med til at skabe **ro og overskuelighed** for alle.

Forældrene opfordres til at placere tøj i garderoben, så børnene selv kan nå det, da dette giver børnene større mulighed for at være **selvhjulpne.**

Leg

Legen er en meget vigtig del af børnenes liv i børnehaven, fordi børnene herigennem får mulighed for at udvikle alle områder af sig selv, både **det personlige, det sociale, det motoriske, det sproglige og det kulturelle**.

Vi voksne støtter børnenes leg, ved at skabe gode fysiske rammer og sørge for at der findes relevante legematerialer, så børnene har mulighed for at fantasere og lege, både ude og inde. Vi voksne er nærværende og indgår evt. i legen, vi hjælper børnene med at skabe kontakt til hinanden og støtter børnene i selv at medvirke aktivt i eventuelle konfliktløsninger, ved at være lyttende og give børnene mulighed for selv, at udtrykke sig om årsager og løsninger.

Forløb uden afbrydelser giver større mulighed for indlevelse og fordybelse, og så vidt det kan lade sig gøre, må børnene selv bestemme, om de vil lege ude eller inde. Gennem legen danner børnene venskaber (**sociale relationer**), og vi bakker op om børnenes aftaler om at gå med hinanden hjem.

Kreative aktiviteter

Vi synes det er vigtigt, at børnene bliver præsenteret for og fortrolige med mange forskellige udtryksformer. I løbet af året har vi forskellige aktiviteter: klippe, klistre, male, tegne, save, sømme, ler, trylledej, lave smykker og meget andet. Aktiviteterne foregår både ude og inde, og det er de voksnes ansvar at motivere børnene og skabe gode rammer for aktiviteterne. Her får børnene brugt fantasien og overskredet grænser, og her får de **øvet fin - og grov motorikken**. I november og december måned har vi juleværksteder, hvor børnene laver hemmeligheder og her er alle børn aktive. Vi synes, at det er vigtigt, at børnene lærer at give til andre og oplever glæden ved dette.

Madlavning

Somme tider laver vi mad i børnehaven, og hver dag hjælper børnene med at skære frugt ud. Når vi laver mad, tager børnene noget mad med, som de selv har været med til at planlægge, til fælles frokost, og så bliver der kokkereret i både det varme og kolde køkken. Maddagene giver børnene mulighed for at tilegne sig mange nye færdigheder f.eks. håndtere en kniv, bruge forskellige køkkenredskaber, kendskab til forskellige råvarer og de bliver sommetider inspireret til at smage ukendt mad. Maddagene giver også anledning til samtaler om sund og usund mad. Vi har primært maddage i forbindelse med temaet "krop, bevægelse og sundhed".

Om foråret i forbindelse med temaet "Natur og naturfænomener" laver vi mad på grill og bål.

Om efteråret, op til børnehavens fødselsdag, bager vi mange kager og brød, som de store børn serverer i fødselsdagscafeen.

I forbindelse med højtider (Jul og Påske), holder vi fælles frokost, hvor børnehaven betaler maden.

Når vi sidder omkring bordet, øver vi os i at lytte til hinanden, at række mad og drikke rundt og at smøre selv og spise med kniv og gaffel (**tilegnelse af kulturelle værdier og normer**).

Tur

At komme ud og opleve den verden, der ligger udenfor børnehavens trygge rammer, synes vi er en vigtig del af livet i børnehaven. Det er vigtigt at børnene lærer at færdes i trafikken og i offentlige transportmidler og at børnene lærer, hvordan man færdes i forskellige offentlige rum (**tilegnelse af kulturelle værdier**). Vi går ture i nærmiljøet, besøger udstillinger eller andre børnehaver. Vi tager også i Teater et par gange om året.

Vi tager i skoven og til stranden og oplever alle årstider og alle naturens udfordringer. Vi leger, studerer planter og dyr i skoven og søen og læser om dem i naturbøger, tænder bål, saver brænde og snitter i grene og laver mad på bål og klatrer i træer. Dette giver mulighed for **tilegnelse af naturen og naturfænomener og en masse bevægelse, samt styrkelse af sproget**.

Vi har erfaret, at børnene ofte leger på nye måder og i større selvorganiserede grupper, når vi er i naturen og at der er færre konflikter, så her styrkes børnenes **sociale kompetencer** i høj grad også.

De to børnegrupper har hver en ugentlig turdag, men sommetider tager vi også alle på en fælles skovtur, eller i mindre aldersblandede grupper, hvor de store kan hjælpe de små.

Musik, sang, rytme

Sang og musik giver glæde til sjælen, og så ofte vi kan, samler vi børnene og synger sange fra vores "kæmpe" sangbog, leger sanglege med eller uden trommerytmer eller klapper og tramper i takt til rim og remser. Her styrkes **krop, bevægelse, sprog og kulturelle udtryksformer**.

Sommetider laver børnene impulsive "slagtøjsorkestre" til en ghettoblaster, og de voksne bliver ind i mellem inviteret til koncert med dansende discobørn eller balletpiger.

Samling

Dagligt samles alle børn og voksne om formiddagsmåltidet og her taler vi om dagens aktiviteter.

Fredag formiddag holder alle børn og voksne en fælles samling, hvor vi laver fælleslege, sanglege med fagter og bevægelse, eller dramatiserer over en kendt historie. Samlingen stiller store krav til at udvikle tålmodighed, til at lytte og vente på sin tur og den giver en god følelse af fællesskab. Samtidig kræver det mod, at turde sige noget i en stor forsamling, det er sjovt at lege og synge når vi er mange og man lærer gode regler og normer i fællesskab. Samlingerne styrker især børnenes **personlige, sociale og sproglige udvikling**.

Frokost

Den medbragte frokost spiser vi samtidig, fordelt i vores to børnegrupper. Her får vi snakket og hygget, og vi øver os i at være opmærksomme på de andres og egne behov. Børnene skal selv være aktive og ansvarlige og f.eks. selv hente kopper/drikkedunke og madkasser, pakke maden ud, spise hensigtsmæssigt og rydde op igen når måltidet er slut. Vi lægger vægt på en rolig stemning ved måltidet, så børn og voksne kan tale sammen, og her får vi talt om mange spændende ting som optager børnene, eller ting de voksne vil formidle til børnene, og vi læser eller fortæller en spændende historie, rim og remser, eller leger en sjov leg. Her styrkes børnenes **personlige, sociale, sproglige og kulturelle kompetencer.**

Fødselsdage

Vi fejrer fødselsdag for et barn ved, at alle børn tegner en tegning, som samles til en lille bog. Den får fødselsdagsbarnet ved en samling, hvor barnet er i centrum. Vi synger fødselsdagssange, råber hurra og leger nogle fælles lege, som fødselsdagsbarnet vælger. Fødselsdagsbarnet har noget med til børnene, som det deler ud ved frokosten. Det kan være en del af frokosten f.eks. hjemmebagte boller, eller en dessert f.eks. lidt kage, popcorn eller en is efter eget ønske. **Her styrkes både personlige og sociale kompetencer.** Hvis fødselsdagsbarnet inviterer sin gruppe eller alle hjem i stedet for, siger vi "ja, tak" og børnene synes det er en god oplevelse, at se hinandens værelse, legetøj m.m.

Husk at vi ikke spiser slik i børnehaven og til fødselsdage hjemme.

Børnemiljøvurdering

Vi har fokus på det gode børnemiljø hele året i Asylet.

Vi er opmærksomme på at alle børn har gode relationer til andre børn og de voksne. Når vi oplever, at der er konflikter mellem en gruppe børn, taler vi med forældrene og børnene om konflikten og forsøger at finde fælles løsninger, som alle kan bakke op om. Vi taler jævnlige om følelser og venskaber med børnegrupperne.

Det fysiske miljø er vi opmærksomme på ved, at ændre på rummenes funktion, når vi oplever, at de ikke fungerer optimalt i forhold til børnenes behov. Vi bestræber os på at holde orden og overskuelighed, så alle kan finde det de skal bruge og blive inspireret til leg og aktiviteter. Vi placerer tingene så børnene kan være så selvhjulpne som muligt.

Vores rum er lyse og hyggelige, og vi udsmykker væggene med børnenes egne tegninger og produkter eller med plakater og billeder, som fanger børnenes interesse og inspirerer til læring.

Vi vurderer børnemiljøet ved, at spørge og observere børnene, tale med forældrene på forældremøderne og på personalemøder, hvor vi drøfter børnene og deres trivsel.

LÆRING GENNEM TEMAFORLØB OG TRADITIONER

I januar og februar har vi fokus på krop, bevægelse og sund mad – fastelavn.

Vores mål er:

At alle børn udvikler deres motorik optimalt gennem leg og spændende fysiske aktiviteter, samt får viden om kroppens funktioner og sundhed..

Vores primære aktiviteter:

Ture til bibliotek, legeland, legepladser, skov og strand, hvor vi kan bevæge os og bruge kroppen. Maddage hvor vil laver sund mad og taler om sundhed.

Læse om og tale om kroppen og dens funktioner. Lave foto og tegninger af os selv. Synge, danse og lave fagter med kroppen.

I uge 5 klipper og klistrer vi og pynter et fælles fastelavnsris. Vi klæder os ud, synger og danser, slår katten af tønden om fredagen.

De ældste børn arbejder også med førskole materialer, tal, bogstaver, former og figurer mm.

Fra marts til maj har vi fokus på natur, naturfænomener og udeliv –

Påske – afsked med store børn og modtagelse af nye børn.

Samtidig skal vi udarbejde en handleplan for bevægelsesaktiviteter og DGI-certificering, som vi også skal arbejde med i perioden.

Vores mål er:

At alle børn får lyst til at færdes i naturen, går på opdagelse, bliver nysgerrige, samt lærer at bruge naturen og at passe på naturen. Børnene skal have viden om - og forstå simple naturfænomener.

Kende tal, former og figurer.

Oplevelser med ild og vand.

Følge naturens gang over året.

At skolebørnene får en god overgang til skole og Sfo og nye børn oplever en god start på børnehavelivet.

At Asylet bliver DGI-certificeret

Vores primære aktiviteter:

Ture til skov, sø, strand, Øresundsakvariet. Vi studerer, samler og laver aktiviteter/små eksperimenter med naturmaterialer, små dyr og insekter. Vi laver mad på bål. Vi planter blomster, rydder op og ordner og fornyer vores legeplads med hjælp fra forældrene.

Vi laver påskefrokost og får måske besøg af påskeharen, som lægger påskeæg på legepladsen.

Skolebørnene besøger deres kommende SFO/skole og vi tager afsked med fest og sang.

Sus og Susanne tager imod nye børn. Vi holder overleveringsmøder og møder forældre og børn ud fra deres behov.

Fra august til oktober har vi fokus på sprog – historiefortælling, sang, rim og remser – børnehavens fødselsdag – sprogtest/trivselspapir/handleplaner.

Vores mål er:

At børnene udvikler et alderssvarende og alsidigt sprog. Børnene tør og kan udtrykke sig hensigtsmæssigt, individuelt og i gruppen.

Kan sætte ord på handlinger og følelser.

Er nysgerrige, undersøgende og tilegne sig grundlæggende viden og begreber.

Kan lytte til oplæsning, fortælling og selv kunne fortælle

Kender bogstaver, tal og simple symboler

At de voksne fastholder et alsidigt og anerkendende sprog

Vores primære aktiviteter er:

Ture til bibliotek, bondegård, museer, strand og skov.

Vi fortæller om vores oplevelser, læser og fortæller historier, dramatiserer, synger og laver bevægelser til, siger rim og remser, bruger bogstaver og tal.

Asylets fødselsdag forbereder vi og inviterer til fødselsdagsfest. Op til fødselsdagen bager vi kager, skriver og maler skilte, indretter en café, hvor børnene på dagen serverer kager for gæsterne. Børnene underholder med det de har lært i perioden.

Sprogtest af nye 3 årige, samt alle førskolebørn og udarbejdelse af trivselspapir/handleplaner, samt samtaler med forældre.

I november og december har vi fokus på kulturelle udtryksformer og værdier.

Vores mål er:

At give børnene kendskab til, og mulighed for at skabe, fælles traditioner og værdier, som styrker fællesskab og medbestemmelse. Få kendskab til forskellige kulturinstitutioner i nærmiljøet

Vores primære aktiviteter:

Kreative værksteder hvor børnene laver julegaver, som de selv pakker ind og tegner/skriver kort til. Juleteatertur, tur til Bymuseum, kirke, Kronborg eller Flynderupgård. Julesamlinger og drillenisser. Juletur og fest på Gurreddam. Risengrød, sang, musik og højt julehumør.

PLANLÆGNING OG DOKUMENTATION AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE I 2016-17

De to grupper personale planlægger de pædagogiske delmål og aktiviteter på de ugentlige gruppemøder, ud fra – det overordnede tema – de overordnede mål, principper og værdier og de enkelte børns handleplaner/behov. Delmål og aktiviteter beskrives og hænges på opslagstavlen på stuen.

Vi dokumenterer det pædagogiske arbejde gennem ugeplaner/beskrivelser på opslagstavlen, billeder på opslagstavlen og sommetider gennem børnenes produkter.

Vi dokumenterer børnenes spor/læring ved at observerer og lytte til dem og skrive små fortællinger eller noter på post-its, som vi sætter op på stuerne.

Vi har et digitalt kamera, en projektor og en bærbar PC, som bruges til fremvisning af billeder fra hverdagen, til både børn og forældre, samtidig med at vi taler om billederne.

Ved forældremøder og forældresamtaler fortæller vi, om det pædagogiske arbejde.

Vi udstiller også jævnligt børnenes egne produkter, og til Jul fremstiller børnene selv julegaver, som de giver til familien.

Vi sprogtester alle 3 årige og 5 årige børn og udarbejder handleplaner som dokumenterer sprogarbejdet i Asylet.

Vi udarbejder trivsels-/handleplaner på alle børn én gang årligt. Dette dokumenterer den udvikling, der sker med det enkelte barn og bruges samtidig som grundlag for den årlige forældresamtale, samt den pædagogiske planlægning.

EVALUERING AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE I 2016-17

Læringstemaerne evalueres på personalemøder (se årsplan).

Formålet med at evaluere det pædagogiske arbejde er at sikre, at vi opfylder vores målsætning og at skabe pædagogisk debat og læring i personalegruppen.

Når vi evaluerer det pædagogiske arbejde, tager vi udgangspunkt i eksempler og historier fra hverdagen, børnenes udviklings-/handleplaner (vores pædagogiske dokumentation), evt. suppleret med fælles litteratur.

Evalueringen foregår ud fra vores overordnede målsætning og værdier og ud fra de delmål vi har sat for den enkelte gruppe og det enkelte tema.

Vi drøfter det pædagogiske arbejde i hverdagen i personalegruppen, både det der fungerer godt og det der fungerer mindre godt, og vi er gode til hurtigt at ændre praksis, hvis noget skal forbedres.

Vi evaluerer det pædagogiske arbejde på personalemøderne og på pædagogisk dag.

Vi evaluerer det pædagogiske arbejde med forældrene, ved forældresamtalerne, og ved at tage forskellige temaer op på forældremøder, som vi planlægger i samarbejde med bestyrelsen.

EVALUERING AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE I 2014-15

Evaluering af det pædagogiske arbejde år 2014 – 15 kan læses i kvalitetsrapporten dækkende samme årstal.